

ברכת נטילת ידים

3 תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ס עמוד ב

כי משי ידיה, לימא: ברוך אשר קדשנו במצותיו וצונו על נטילת ידים

4 רא"ש מסכת ברכות פרק ט

כי משי ידיה אומר ברוך אקב"ו על נטילת ידים **לפי שידיו של אדם עסקניות הם ואי אפשר שלא ליגע בבשר המטונף בלילה**. תיקנו ברכה קודם שיקרא ק"ש ויתפלל

וראויה היה לברך על **נקיות ידים** אלא על שם שתיקנו בנטילת ידים לאכילה לברך ענט"י לפי שצריך ליטול מן הכלי והכלי שמו נטלא בלשון הגמרא לכך תיקנו נמי לברך על נטילת ידים.

5 שו"ת הרשב"א חלק א סימן קצא

ואם תשאל מאי שנא תפילת השחר מתפילת מנחה וערבית. יש לומר לפי שבשחר אנו נעשים כבריה חדשה דכתיב (איכה ג) **חדשים לבקרים רבה אמונתך** וכמו שבא להם ז"ל במדרש. **וצריכין אנו להודות לו יתברך על שבראנו לכבודו לשרתו ולברך בשמו**. ועל דבר זה תקנו בשחר כל אותן ברכות שאנו מברכין בכל בוקר ובוקר.

ולפיכך אנו צריכין להתקדש בקדושתו וליטול ידינו מן הכלי **ככהן שמקדש ידיו מן הכיור קודם עבודתו**

6 טור אורח חיים הלכות הנהגת אדם בבקר סימן ד

ידקדק לערות עליהם שלשה פעמים מפני שרוח רעה שורה על הידים קודם נטילה ואינה סרה עד שיערה עליהם ג"פ ועל כן צריך למנוע מהגיע בידו קודם נטילה לפה ולחוטם ולאזניים ולעינים מפני שרוח רעה שורה עליהם

ברוך אתה ה'

7 ספר אבודרהם ברכות השחר

וברוך אינו לשון פעול אלא כמו רחום וחנון **שהוא עצמו הוא מקור הברכות** ואינו מקבלם מאחרים

8 ספר החינוך מצוה תל

ידוע הדבר ומפורסם כי השם ברוך הוא פועל כל הנמצא, וברא האדם והשליטו על הארץ ועל כל אשר בה, וממדותיו ברוך הוא שהוא רב חסד והוא חפץ בטובת בריותיו ורוצה להיותן ראויין וזכאין לקבל טובה מאתו, **וזה באמת משלמותו ברוך הוא, כי לא יקרא שלם בטובה רק מי שהוא מטיב לאחרים זולתו**, אין ספק בזה לכל בן דעת.

ואחר הסכמה זו שידענו בחיוב מרוב שלמות טובו שחפצו להריק עלינו מברכתו, נאמר שענין הברכה שאנו אומרים לפניו איננו רק הזכרה לעורר נפשנו בדברי פינו, **כי הוא המבורך ומבורך יכלול כל הטובות, ומתוך ההתעוררות הטוב הזה בנפשנו ויחד מחשבתנו להודות אליו שכל הטובות כלולות בו והוא המלך עליהם לשלחם על כל אשר יחפוץ, אנו זוכים במעשה הטוב הזה להמשיך עלינו מברכותיו**.

ואחר הזכרה והודאה זו לפניו אנו מבקשים ממנו מה שאנו צריכים דעת או סליחה לעוונותינו או רפואה או עושר וכל דבר. וכך אחר הבקשה ממנו אנו חוזרים ומודים אליו בזה לומר כי ממנו יבוא אלינו, וזהו פתיחה וחתימה של ברכות, פן נחשב כעבד שנטל פרס מרבו והולך לו בלא רשות כמתגנב. **ונמצא לפי הנחת טעם זה, שיהיה ברוך תואר, כלומר הודאה אליו כי הוא כולל כל הברכות.**

ובלשון יתברך שאנו מזכירין תמיד שהוא מהתפעל, נאמר שהכוונה בו שאנחנו מתחננין אליו שיהי רצון מלפניו לסבב לב בריותיו להיות נכון לפניו שיחזו הכל אליו ובו יתהללו, וזהו פירוש יתברך, כלומר יהי רצון מלפניך שכל בני העולם יהיו מיחסים הברכה אליך ומודים כי ממך תתפשט בכל, ועם הודאת הכל בזה תנוח ברכתו בעולם וישלם חפצו שהוא חפץ להיטיב כמו שאמרנו, ותשלום החפץ תכלית כל המבוקש.

9 רבינו בחיי דברים פרשת עקב פרק ח

אומר תחלה כי הברכות אינן צורך גבוה אלא צורך הדיוט, כי כיון שהוא יתברך מקור הברכה וכל הברכות הן משתלשלות ממנו כל הנמצאים המברכים אותו אין כל ברכותיהם כדאי לו, כי הוא הנמצא הקדמון שהמציא הנמצאים כלם ומציאותם אינה אלא מציאותו, ומציאותו תספיק בעצמו לא יצטרך לזולתו כלל, וא"כ אם יברכהו כל היום וכל הלילה מה יתרבה בכך, או מה יתנו לו או מה מידם יקח, אין התועלת והרבוי כי אם אלינו,

כי כל המברך על מה שנהנה הוא מעיד על השגחה שהוא יתעלה הממציא מזון לשפלים כדי שיחיו, ובזכותם התבואה והפירות מתברכין ומתרבין, והנהנה ואינו מברך גזול ממנו ההשגחה ומוסר הנהגת השפלים לכוכבים ומזלות, וזהו שאמר: (ברכות לה ב) כל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה **כאילו גזול להקב"ה** ולכנסת ישראל, שנאמר: (משלי כח, כד) "גזול אביו ואמו", כלומר גזול להקב"ה ההשגחה ולכנסת ישראל הפירות, שבעון זה הפירות מתמעטין לישראל בסבתו, שהרי כל העולם כולו נדון אחר רובו, וכל יחיד ויחיד נדון אחר רובו, לכך יש לו להראות את עצמו כאילו כל העולם כולו תלוי עליו